

Izšla vsak dan razen sobot, nedelj in praznikov.
Issued daily except Saturdays, Sundays and Holidays.

Uredništvo in upravniški prostori:
2657 South Lawndale Ave.
Office of Publication:
2657 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

LETO—YEAR XXXII. Cena lista je \$6.00 Entered as second-class matter January 16, 1933, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO, ILL., TOREK, 13. FEBRUARJA (FEB. 13), 1940 Subscription \$6.00 Yearly ŠTEV.—NUMBER 31 Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Ameriški narod simpatizira s Finci, pravi Roosevelt

Med uradnimi krogi v Washingtonu prevladuje mnenje, da Rooseveltov napad na Stalinov režim ograža mirovno kampanjo. Predsednik osmešil trditev, da bo Rusija napovedala vojno Ameriki, če bo dala finančno pomoč finski republiki. Lewis se izrekel proti posojilu Finski

Washington, D. C., 12. febr. — Predsednik Roosevelt, ki je v svojem govoru pred reprezentanti Ameriškega mladinskega kongresa, udrihal po Stalinovemu režimu in poudaril, da 98 odstotkov Američanov simpatizira s Finsko, ki se mora boriti za svojo neodvisnost in svobodo proti ruskim četam, je morda s tem ubil svoj načrt glede končanja sovražnosti v Evropi. Tako mnenje prevladuje med tukajšnjimi uradnimi krogi.

Roosevelt ni oplazil samo Stalina, temveč tudi Hitlerja in Mussolinija v svoji obsodbi diktatorskih režimov. Ali bo državni podtajnik Summer Welles, posebni odposlanec, katerega bo Roosevelt poslal v Evropo, da tam dožene, ali je sploh možno za sklenitev miru, kaj dosegel, je vprašanje. Welles bo obiskal tudi Hitlerja in Mussolinija. Roosevelt je javno demonstiral, da ne nevtralen v mirovni kampanji, temveč je posegel v konflikt kot pristav Velike Britanije in Francije.

Konvencija Ameriškega kongresa je dala Rooseveltu priliko za udarec po Stalinu in njegovih pristaših v Ameriki. Ti so tudi med voditelji te organizacije, kar je dokaz resolucija proti ameriški finančni pomoči Finski, ki je bila sprejeta na konvenciji te organizacije. Roosevelt je dejal, "da mladi ljudje, kot vsak drugi Američan, se lahko ponašajo kot komunisti, nimajo pa pravice z dejanji in čini, ogražati ameriške forme vlade in ustave. Da je ogromna večina ljudstva za to, da Amerika finančno podpre finsko republiko, je gotova stvar. Trditev, da bo Rusija napovedala vojno Ameriki, če bo pomagala Finski, je absurdna."

Rooseveltova žena je tudi govorila na konvenciji mladinskega kongresa. Rekla je, da so ji znani vsi argumenti v prilog Stalinovi invaziji Finske, ker jih je slišala pri komunistih, toda ameriške simpatije so in morajo biti s Finsko. Pred delegati je govorila potem, ko Frances Williams, tajnica kongresa, izjavila, da so komunisti v tej organizaciji dobrodošli. Iz njene izjave sklepajo, da kongres ne bo izključil komunistov, ki imajo v njem važne pozicije.

Dejstvo je, da so bili temeljni komunistični organizacij in sorodnih grup omajani, ko je Stalin sklenil prijateljski in nenapadali pakt z nemškimi diktatorjem Hitlerjem. Ameriška liza za mir in demokracijo, komunistična frontna organizacija, je bila razpuščena. Unija za ameriške civilne svobodščine je tudi izključila direktorje, ki so bili znani kot sopotniki komunistov. Splošna zmeda v komunističnih in napol komunističnih grupah je nastala, ko je Stalin napadel malo finsko republiko in s tem pokazal, da je njegova politika prav tako agresivna kot drugih diktatorjev.

John L. Lewis, predsednik Kongresa industrijskih organizacij, je v svojem govoru pred delegati Ameriškega mladinskega kongresa napadel Rooseveltovo administracijo. "Stalin ste v dežju pred Belo hišo pol ure in poslušali predsednika Združenih držav," je rekel Lewis. "Vaši predstavniki so povedali, da hočejo imeti zagotovila glede vprašanj zasluzka,

Grčija bi rada ostala nevtralna

Bolgarija in Ogrska se lahko pridružita antanti

Atene, Grčija, 12. febr. — Premier John Metaxas je izjavil, da hoče Grčija ostati nevtralna, vprašanje pa je, če bo uspela v svojih naporih. Ljudstvo je opozoril na možnost, da se bo Grčija zapletla v vojno prej ali slej. Situacija je tako komplicirana, da nihče ne ve, kaj se lahko zgodi v bližnji bodočnosti.

"Nimam dosti upanja, da bi se izognili viharju," je rekel premier. "Kar želim povedati je to, da bomo prišli iz viharja kot ljudje, pred katerimi morajo imeti drugi respekt. Ako bi se morali plaziti po tleh, bo bolje za nas vojna nego mir v večnem strahu."

Metaxas je omenil tudi konferenco držav Balkanske antante, ki se je nedavno vršila v Beogradu. To tvorijo Jugoslavija, Rumunija, Grčija in Turčija. Premier je dejal, da je konferenca pustila vrata odprta Bolgariji in Ogrski za vstop v antanto. Obe, Bolgarija in Ogrska, bi storili pameten korak z vstopom v antanto, ako se hoče zavarovati proti prihajajočemu viharju.

Vodja Srebrnih srac se bori proti ekstradiciji

Washington, D. C., 12. febr. — William Dudley Pelley, vodja Srebrnih srac, protizidovske organizacije, je iz ječe, v kateri se nahaja, naznanil, da se bo boril proti ekstradiciji v Severno Karolino. On je bil obtožen kršenja državnega zakona glede sleparskega spekuliranja z delnicami. Pelley je bil aretiran zadnjo soboto v Washingtonu potem, ko je nastopil kot priča pred Diesovim kongresnim odsekom, ki preiskuje neameriške aktivnosti. "Borili se bomo proti ekstradiciji," je izjavil T. Edward O'Connell, Pelleyjev odvetnik. "Pelley smatra vso stvar za omreženje."

Kitajska zmaga v bitki z Japonci

Cungking, Kitajska, 12. febr. — Poveljniki kitajske armade so naznanili, da je v bitki z Kitajci, ki se je vršila v provinci Kwangsi tri dni, padlo najmanj 16.000 Japoncev. Naznanilo dostavlja, da se je vojna sreča obrnila v prilog Kitajcem.

Tornado ubil 17 ljudi v Georgiji

Albany, Ga., 12. febr. — Tornado, ki je udaril to mesto in okolice, je zahteval 17 človeških žrtev. Okrog tisoč ljudi je brez strehe. Povzročena škoda se ceni na pet milijonov dolarjev.

miru in civilnih svobodščin. Ali ste jih dobili?" Delegat je so pozdravili Lewisove besede z aplavzom.

Lewis je tudi kritiziral Roosevelta, ker je ožigosal na konvenciji Ameriškega mladinskega kongresa sprejeto resolucijo proti ameriškem posojilu Finski. Delegatom je povedal, da je rudarska unija UMWA, kateri predseduje, sprejela slično resolucijo na svoji konvenciji v Columbusu, O. On je proti ameriškem posojilu finski republiki.

Domače vesti

Nov grob v starem kraju
Radley, Kans. — Amalija Rugel (roj. Metelko), doma iz Drajge pri St. Rupertu na Dolenjskem in članica društva 72 SN-PJ, je prejela žalostno vest, da je 30. decembra 1939 v prej omenjenem kraju umrla njena mama Jožefa Uhan v lepi starosti 78 let (meseca julija 1939 je tamkaj umrl tudi njen oče Franc Uhan v enaki starosti 78 let). Tukaj zapušča hčer iz prvega zakona (njen oče je umrl pred 56 leti v Cincinnatiju, O.), v Clevelandu, O., tri brate: Ludvika, Johna in Krista Mandla, v stari domovini pa dve omoženi hčeri ter brata in sestro.

Oproščen v aferi uboja
Chicago. — Alex Schragel, sin znanega Toneta Šragla, ki je bil član društva 39 SN-PJ, je bil zadnje dni s tremi drugimi osumljenici vred oproščen v zadevi uboja Marinusa Hvida, lastnika garaže na severni strani mesta. Mladi Schragel je aktiven v uniji šoferjev in garažnih pomočnikov in udeležil se je piketiranja. Hvidove garaže, ko je pred nekaj tedni nastal spor med Hvidom in unijo. V toku tega spora je bil lastnik garaže ubit in policija ima na sumu člane omenjene unije, toda pravega morilca še ni našla.

Premier Daladier dobil zaupnico

Sodelovanje med političnimi in vojaškimi voditelji

Pariz, 12. febr. — Francija je stopila v novo fazo skupnega nastopanja v vojnem času, ko je bila naznanjena popolna harmonija med političnimi in vojaškimi voditelji. Nižja državna zbornica je soglasno izrekla zaupnico premierju Daladierju glede vodstva vojne, dasi mora še pojasniti svojo gospodarsko politiko senatu in cenzuro nižji zbornici.

Senatna zbornica se bo sestala v svojem zasedanju v četrtek, nižja pa naslednji dan. Razprava bo o očitkih glede zlorabe oblasti v zadevi cenzure tiska in propagande. Razpravo je zahteval Leon Blum, bivši premier in vodja socialistične stranke. Kot dokaz narodne

NOVO RUSKO OROŽJE V VOJNIH OPERACIJAH

Rusi še niso predrli finske črte

TOPNIŠKI DVOBOJ V KARELIJI

Helsinki, Finska, 12. febr. — Tanki, ki mečejo gorečo nafto, in ščiti iz jekla, katere peha pred seboj ruska pehota, so najnovejše orožje sovjetskih čet v ofenzivi na karelijski zemeljski ožini, ki traja že enajst dni. Mannerheimova trdnjavska črta še ni bila prebita nikjer kljub stalnim ruskim napadom.

Ofenziva, v kateri so udeležene infanterija, artiljerija, tanki in letala, se nadaljuje z vso arditostjo. Rusi so uprizorili mnogo naskokov na trdnjasko črto vzhodno in zapadno od Summe, a so bili vselej vrženi nazaj z velikimi izgubami. Finski častniki pravijo, da ruska ofenziva ne bo dolgo trajala, če ne bodo čete dobile ojačanja. One, ki napadajo finske pozicije, so že izčrpane. Finci naglašajo, da bi uničili sovjetsko letalsko silo, ako bi imeli tristo modernih bombnikov. Dobili so že večje število bojnih letal iz tujezemstva, vendar se ne morejo še kosati z ogromno sovjetsko letalsko silo.

Finsko vojno poročilo pravi, da so Finci uničili čez sto ruskih tankov in 60 tovornih avtov poleg velike količine drugega bojnega materiala v zadnjih dneh.

Moskva, 12. febr. — Sovjetsko poveljstvo v Leningradu je danes naznanilo, da so ruske čete zasledile nadaljnjih 16 utrd Mannerheimove trdnjavske črte. (Naznanilo je v konfliktu s finskim poročilom, da ta črta še ni bila prebita. Zadnji četrtek so Rusi poročali, da so zavzeli trinajst utrd, kar pa so v Helsinku zanikali.)

"Bitke na fronti severno od Ladosekega jezera se nadaljujejo," pravi rusko poročilo. "Na karelijski fronti je v teku topniški dvoboj. Sovjetski letalci so uprizorili več ogledniških poletov in bombardirali militaristične objekte."

enotnosti, je nižja zbornica soglasno izrekla zaupnico Daladierjevi vladi.

Sovjetski tisk napada zaveznike

Nemci zgradili trdnjave na Finskem

Moskva, 12. febr. — Sovjetski časopisi so ponatisnili članek, katerega je objavila neka rumunska revija in v katerem je rečeno, da so Nemci pomagali graditi finske trdnjave ob meji Rusije v zadnjih štirih letih in to s kooperacijo Velike Britanije in Francije. "Tako notranje bratstvo" je bilo ustvarjeno iz razloga, ker so bili vsi proti sovjetoj, pravi članek. "Najbolj važno vlogo v gradnji finske obrambe je igrala Velika Britanija, katere politika od 1. 1917 dalje je bila odločno protisovjetska."

Sovjetski tisk ni komentiral obdolžitve proti Nemčiji, ker se je Stalin zvezal s Hitlerjem, ko sta sklenila prijateljski in nenapadali pakt pred nekaj meseci. Časopisi na dolgo in široko pišejo o razvoju bitk med Rusi in Finci, kar je v nasprotju s kratkimi uradnimi poročili, ki se običajno glase, "da ni nič posebnega na frontah."

"Vse je v prilog pristranskemu bojevanju," pišejo ruski časopisi. "Finci požigajo na debelo. Na frontah je silen mrz in sovjetske čete morajo imeti peh. Spati morajo v odprtih šotirih in organizirati komunikacije z ozadjem in centrom."

Trud, uradno glasilo ruskih strokovnih uni, je večer napadel Williama Greena, predsednika Ameriške delavske federacije, "ker pomaga Fincem v vojni proti Sovjetski uniji. Green je znan kot velik sovražnik sovjetoj in zdaj je v službi ameriške reukcije, ki pomaga Hooverju pri organiziranju pomoči Finski. Green in Hoover bi rada poglala Ameriko v drugo imperialistično vojno."

Moskva zanika persekucije vernikov

Izjava glasila ruskih ateistov

Moskva, 12. febr. — Glasilo Militantnega ateističnega društva je odločno zanikalo obdolžitve o persekuciji poljskih katolikov v provincah zapadne Ukrajine in Belorusiji. Avtor članka, ki ga je objavilo glasilo, pravi, da društvo ni in ne namerava ustanoviti ateističnih celic in enot v omenjenih provincah, ne zapreti cerkva ali pa podvzeti akcije proti vernikom.

"Naše aktivnosti bomo omejevali na vzgojo in znanstvene inštrukcije," piše glasilo. Postopali bomo tam tako kot doma, kjer smo vzgojili ruske mase, da so spoznale resnico in zavrgle praznovverje ter odpovedale pokorščino reakcionarni duhovščini. Mi vedno priporočamo metode te vrste, ki so bile uspešne v Sovjetski uniji in vemo, da bodo uspeli tudi v bivših poljskih provincah."

Članek je odgovor na obdolžitve, da je sovjetski režim zapri cerkve v zasedenih poljskih provincah in odredil persekucije katolikov.

Amerika ne more dati zavetja beguncem

Chicago, 12. febr. — Bivši predsednik Herbert Hoover je v svojem govoru pred člani židovskega kluba, ki zbira prispevke v sklad za pomoč židovskim beguncem, dejal, da je bila Amerika zatočišče preganjenih ljudi 150 let, zdaj pa ne more biti več. Ona ima armado brezposelnih in ne more odpreti svojih vrat beguncem. Hoover je dejal, da bi se našel prostor za 10.000.000 oseb, ki so postale žrje vojne in persekucij v Evropi, v centralni Afriki.

BOLGARIJA SE PRIDRUŽILA BALKANSKI ANTANTI

Skupna borba proti agresiji

VPRAŠANJE VRNITVE DOBRUŽE

Belgrad, 12. apr. — Zagotovilo Rumunije, da je pripravljena poravnati večletni spor v Bolgarijo glede Dobruže, pokrajine, katero je morala Bolgarija odstopiti Rumuniji, je spremenilo situacijo na Balkanu. Bolgarija se je pridružila zdaj dogovoru držav Balkanske antante glede skupne obrambe proti zunanji agresiji. Antanto tvorijo Jugoslavija, Rumunija, Grčija in Turčija. Sklenjen je bil gentlemanki dogovor glede skupne obrambe. Zadnji člen v verigi je skoval Sukru Sarocoglu, turški zunanji minister, ko se je mudil v Sofiji, kjer sta ga sprejela bolgarski kralj Boris in zunanji minister Klosevanov. Sarocoglu jima je povedal, da se je Rumunija izrekla za diskuzijo glede vrnitve Dobruže.

Na konferenci predstavnikov Male antante, ki se je nedavno vršila v Beogradu, je bil med drugim sprejet sklep glede kooperacije vseh balkanskih držav v interesu lastne zaštite. Bolgarija se je zdaj pridružila ostalim državam in obljubila sodelovanje na podlagi rumunske garancije, da se bo pogajala z njo, ko bo sedanja vojna med Nemčijo na eni strani ter Veliko Britanijo in Francijo na drugi, končana.

Budimpešta, Ogrska, 12. febr. — Ogrski krogi še niso naznanili, ali se bodo pridružili Balkanski antanti v kampanji glede skupne obrambe držav v južnovzhodni Evropi. Tu še vedno prevladuje bojazen, da bo ta del Evrope postal bojišče čez nekaj mesecev.

Rumunija se je že pripravila na to možnost, ko je ojačila svojo oboroženo silo na dva milijona moč, zaenot pa je naznanila, da bo pozvala vse rezerviste k orožju. Ta razvoj je sledil poročilu, da imata Velika Britanija in Francija armado pol milijona moč na Bliznjem vzhodu.

Ta armada bo stopila v akcijo, če bo skušala nemška oborožena sila udreti na Balkan skozi zadnja vrata. Taka možnost ni izključena, ker je Nemčija odvisna od uvoza bojnega materiala za svojo vojno mašino iz balkanskih držav.

Prelatje se navdušujejo za oživiljenje ceh

Washington, D. C., 12. febr. — Šestnajst prelatoj katoliške cerkve se je izreklo za oživilitev sistema ceh, "ki bodo ponovno povezale ljudi v človeški družbi po njih poklicih in sposobnostih in s tem ustvarile moralno enotnost. Krščanski duh mora objeti vse in pomagati pri socialni rekonstrukciji. Na podlagi sistema ceh bi bili organizirani delodajalec in delojemalec ne oziiraje se na poklice in pozicije, ki jih drže na delavskem trgu, temveč v smislu različnih funkcij, ki jih opravljajo v družbi." Deklaracija je podpisala grupa katoliških nadškofov in škofov, ki so se zbrali na svoji konferenci v Washingtonu. V cehah so bili organizirani rokodelci v Evropi v srednjem veku.

Letalske firme preobložene z naročili

San Diego, Cal., 12. febr. — Tri letalske kompanije, Consolidated, Ryan in Solar, ki imajo svoje tovarne v tem mestu so naznanile, da ne morejo izdelati toliko letal kot so prejela naročila, čeprav tovarne obratujejo noč in dan.

Dies še vedno razbija po hobnu.

William Green, predsednik ADF, izroča ček v vsoti \$5800 Rooseveltu. Denar so prispevale unije federacije v sklad za pobijanje otroške paralize.

